

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyszám 24 fill.

HONTI LAPOK

A Hontvármegyei Jegyzők Egyesülete hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IPOLYSÁGON.

Felelős szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

A kiállítás elhalasztása.

Irta: *Ivánka István*

Palást, július 22.

Moratórium!

A moratórium még nem mors. — A halasztás még nem halál. — Még nincs tehát okunk a kiállítást elparentálni. Hiszen csak a kiállítás elhalasztását határoztuk. — S még csak fel se függesztjük azt. Építjük azt még nagyobb erélylyel, s nem lankadó hittel.

Ugy vagyunk mi ezzel a kiállítással mint a lepkét üző gyermekek. Kergeti. — megfogja, — kalapja alatt van, — érte nyul, kirepül s most futhat újra utánna.

Taval ezidénre halasztottuk, mert akkor se kellő idővel, se pénzzel nem rendelkezünk.

Az idén dacára a kereskedelemügyi kormány úgy mond elvi álláspontjának (mondjuk szűkmarkuságának), Darányi jóindulatából kaptunk annyit, hogy mi önző agráriusok merkantil ipari részt se volnánk kénytelenek el ejteni. — És mi naivabb hitű kicsinyek látva néhány bejelentő ívet, kőpzeletünkben már építettük is a kiállítást, s létesülését egészen bizonyosra vettük. De jött Thék Endre, a kiállítás gon-

dolatának tulajdonképpen (törvényes) apja, egyet fujt s a kártyavár összeomlott.

S igaza volt. Mert biz az csak kártyavár lett volna. Játék és nem komoly, hasznothajtó időkre kiható alkotás. Pedig ilyennek terveztük, s így van létjoga.

Hiába, a mi kedves közönségünk még nem fogta fel a maga nagy közgazdasági jelentőségében az eszmét. Még nem tette egészen a magáévá. Nem ment a vérébe a gondolat.

Egy ily kiállítást, úgy látszik, még mindég csak pusztá látványosságnak tekint. Az egyéni hiúságok vásárának s csak a saját hiúságai fitogtatását keresi és szereti benne.

Ha valakinek nincs csoda borja, 2 öles kukoricája, kukoricányi buzája, s akönyi Mautner diadala, inkább ki se állít. És bár az unalomig hangoztatjuk is előttük, hogy a rendes termékekből s a tömegesen előállítható értékekből beküldött minták s nem egyedül a ritkaságok s különlegességek azok, amiket első sorban mi várunk és összehordani szeretnénk, még sem igen értik. S ha értik is úgy látszik erre nincs kedvük. Ezt tegye más. — Ők majd legfeljebb nézik.

Ha ugyan megnézik?!

Közgazdasági s különösen fejlett és ipari életünket fölpezsdítő hatású kiállítást nem lehet rendezni pusztán zászlódisszel, mozsárdurrogatással, banális megnyitó beszédekkel és a semminek olyatén csoportosításával, hogy valaminek lássék.

És ha se a fejedelmi Koburgék (mert az általuk kilátásba helyezéit deszka holmi nem lehetett volna komoly kiállítási tárgy) se a hercegi primacia se nagyobb birtokosaink nem akartak kiállítani, mily példákra hivatkozunk a kisebb gazdák előtt?

S hogyan követelhezzük azoktól, hogy ha kell, áldozatot is hozzanak a közért?

A kiállításnak vagy tanulságosnak kell lennie, vagy egyáltalában nem kell lennie. De lennie kell, (Hogy a néhai jó öreg Podmaniczky mondását alkalmazhassuk.)

S csak egy kis jóakarát a honti közönség részéről, de nemcsak a kicsik és középrendűek, de a nagyoké-ról is, s ily szervezet mellett, a melyet mi a kiállítás létesítésére megállapítottunk, a kiállításnak jövőre sikerülnie is kell.

S ezért érdemes várni, (de dolgozni is.) még egy esztendeig.

Szonett.

A város zaja ide el nem ér,

A vadgalamb bug egyre csak fölöttem.

A büncimért vesékelni jöttem. . .

Az erdő lelke hiszta, hófehér. . .

A lány fucallat még fűszállt se lenget

A gyárkémények fűsje messze távol.

A kék égen sehol sincs szőke fátjol

És májusillat koldul csak szerelmet.

Az iriszen ott csillog még a harmat,

A virág szirmon titkokat takargat.

És boldog érzés suhan át a fájon. .

En nem tudom, mért én magam sem érelem

A lelkelem nem tud pihenni, még sem

És Szodomába vissza, vissza vágyom. . .

Kazafiáth Jenő

Uti levelek.

Irta: *Az Öreg.*

I.

(Wien, Prága, Dresden, Berlin.)

Berlin, 1909. július 20.

Hát kérem, nagy ut az, ha az ember reggel fél ötkor Ipolyságon vasutra ül és este tíz órakor száll le Prágában. Nemcsak a dereka gémberedik meg, hanem a lábszárai is megmauskásodnak. Wienben csak annyi ideig tartózkodtunk, hogy a Nordbahnhofban kényelmes megebédelhettünk. Hogy mit ettünk? Marillenknödelt — no persze Wienben turócsuszát nem ehettünk.

A prágai vonatot formális ostrom alá vette a sok utazó, megvártuk míg beszállnak, akkor talán jobb helyhez jutunk. Csakugyan, alálunk egy egész üres kupét, abban azután keleti kényelemmel elhelyezkedtünk ketten, de ez a kényelem nem tartott sokáig, jött egy morc képű konduktér és ránk rivalt: „Das ist für Damen“ — válaszoltuk mi. A morc képű és Haynau bajuszu ember azonban nem ismert tréfát és kirakott bennünket kényelmes helyünkről, nagy nehezen bepréselt bennünket egy másik szakaszba, és nem is nagyon kedélyes társaság közé. Érdekes közöttük csupán egy alak volt, sárga nanking kabát-

ban és nadrágban, fehér mellényben, zöld ingben és rózsaszín nyakkendővel. Hosszu haja és kecske szakála után én festő művésznek tartottam, de Csupor Pista megakart rá esküdni, hogy az valami zongora hangoló.

A morva földön az ut gazdag vetemények között mindenféle ipar és gyártelepek mellett értük el Brünnt az ország fővárosát. Hasonló gazdag termés mutatkozik ezen a földön is, erre is csupa füstölő kémény, répa és komló földek. Istenem mikor lesz így be telepítve a magyar kánaán, majd talán ha meglesz az önnálló bank és önnálló vámtérlet 1911 február hó — 30-án.

Megtörve és kiéhezve értünk este 10 órakor Prágába, szerencsénkre az állomás átellenében találtuk a Hotel Monopolt, abba mindjárt bele is költözködtünk. A Saftbrantent, melyről bár bizonyosak voltunk, hogy délben már marhalusként egyszer szerepelt, éhesek lévén mohón faltuk, s leöblítve egy pár krigli jó cseh sörrel csakhamar horizontális állapotba tettük magunkat.

Másnap reggel egy Droschkóban elhelyezkedve szemlére indultunk. Én 25 éve nem voltam Prágában, s mondhatom alig ismerem a városra, éppen oly rohamosan fejlődött mint Budapest, középületei gyönyörűek, utcái szélesek, szabályosak, élete élénk. A szláv propaganda, a cseh önérték és a nem-

Adja az Isten, hogy jövő ilyenkorra ne ilyen éter injekciókkal kelljen a kiállítást életben tartani, de az egész megye ennek az eszmének éljen, azért lelkesüljön és munkáljon.

S ha alszunk is rá egyet, kettőt, de a kiállítást elaludni ne engedjük, mert ennek az alvás — halál.

Reméljük a legjobbat!

* * *

Lits Gyula főispán a kiállítás elnöke, és Ivánka István, a kiállítás ügyvezető elnöke a kiállítás elhalasztása tárgyában a következő értesítést boesátották ki vármegyénk közönségéhez:

Hazafias tisztelettel értesítjük Hontvármegye közönségét, hogy a nagybizottság f. é. július 14-én tartott ülésében a kiállítás határnapját f. é. szeptember 5—12 napjairól jövő 1910 évi szeptember havára halasztotta.

Nehezünkre esett az elhatározás, de az eddigi bejelentésekből s az általános hangulatból arra a meggyőződésre kellett jutnunk, hogy az idén megint csak lehetetlen egy értékes kiállítást rendeznünk.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterünk jóindulatából nyert államségélyvel most már volna ugyan annyi pénzünk, hogy egy szerény házi kiállítást rendezhetnénk, (amiért néki annál hálásabbak lehetünk, mert más oldalról minden segítyt megtagadtak); de mi a rendelkezésünkre álló összeget nem akarjuk könnyelműen elfecsérelni, a gyümölcsözhetés minden kilátása nélkül kutba dobni, csak azért, nehogy az újabb elhalasztásért gáncs érjen, vagyis csupán helytelenül támadt szégyenérzetből.

Már pedig a rossz időjárás, a rossz termés kilátások, a rossz, zavaros politikai viszonyok, nyomasztó hatása alatt ezidén amint tapasztaljuk — lehetetlen a kitűzött célnak megfelelő kiállítást rendeznünk.

Csak olyan tessék-lássék (vakulj magyar) dolgot föltétlenül összehozhatnánk, de nekünk nem az a célunk; nem az a becsvágunk, hogy némi látványossággal, — mint valami rossz utcai komédiások: dob-bal-trombitával valamelyes sokadalmat csődítsünk Ipolyságra. Nem törekvésünk vágya, hogy pusztán multságok és ünnepek rendezésére nyujtsunk alkalmat; de célunk, mint már annyiszor mondtuk, és hirdettük: a megye nemzetgazdasági kincseinek feltárása, összegyűjtése és megismerése, hogy közgazdasági fejletlenségéből kiemelhessük.

De erre az eddig bejelentett, nem is ket-tőszáz állat, és ötszáz és néhány tárgy, oly elenyészően kevés, hogy ha azt szeptemberig még meg is tudnók kétszerezni, a kitűzött célt még így se közelíthetnők meg.

Észszerűen és becsületesen akarván eljárni, nem volt tehát más választásunk, mint a kiállítást jövőre halasztani.

Az idő pénz — és az idő élet! — S ezzel sok időt nyerünk! — Időt a munkára! De nem a heverésre. — Mert e halasztást és időnyerést nem azért eszközöltük, hogy most már a kiállítás gondját ez évre elvessük, s buzgalmunk, mint az uborkát télire besavanyítsuk; ellenkezőleg, azt akarjuk, hogy több idővel rendelkezvén, annál nagyobb kedvvel lássunk hozzá a készülődéshez, az anyag gyűjtéshez, a nagy közönségnek a kiállításra való buzdításához. Mégis csak remélhetvén, hogy addigra a gazdasági, a politikai és társadalmi viszonyok is jobbra fordulnak.

A kiállítás ügye nemesak egyesek érdeke; de sikere se lesz csak egyesek érdeme. Csak a vármegye polgárai egyetemének közreműködésével és összefoglalásával jöhet létre, de aki csak egy kövel is járul céltudatos fölépítéséhez, egyformán kiérdemli az elismerést.

Azokra, akik már ez alkalommal is teljes odaadással készültek a kiállításra, az

első pillanatban talán leverőleg fog hatni az újabb elhalasztás. De nem szabad engedniök, hogy a hangulat úrrá legyen felettök. Sőt ellenkezőleg, ha hű fia a megyének s igaz apostolai az eszmének, e körülménynek még annál nagyobb buzgalomra kell őket ösztönözni, mert láthatják, hogy az ő saját készségük nem elég hozzá, hogy eredményes kiállítást rendezhessünk, s az eddig tétlenkedő, magát távol tartó részt is magukkal kell ragadniök, hogy az elénk tűzött nemes célt elérhessük.

Valamint a vezetőséget se fogják az eddigi tapasztalatok elcsüggeszteni, De az eddigi eredménytelenségből minden esetre levonja azt az oklást, hogy a legsűrűbb, legvilágosabb írásbeli érintkezés és ösztönzés se pótolhatja a személyes közvetlen eljárást és tevékenységet. S azért is a mostani szervezeten kívül, még járási, úgy nevezett repülő bizottságokat is fog szervezni, akik a buzdítást az eszme híveinek toborzását személyesen fogják eszközölni még a végeken is.

Azért, hogy elhalasztottuk a kiállítás napját, a készülődésnek nem szabad szünetelnie. Senki se hagyja abba a megkezdett munkát, sőt gyűjtsön, szerezzen, készítsen hozzá minél értékesebbeket; s ha magánál tartani nem akarja, küldje be a kiállítási igazgatóságnak akár azonnal is; az majd gondoskodni fog róla, hogy azok a kiállításig megőriztessenek. Erre a legalkalmasabbak lennének az összegyűjtendő ásványi termékek és földnemek, valamint különösen az oly néprajzi tárgyak, amiket tulajdonosaik aztán a Hontvármegyei muzeum részére szánnának ajándékba, vagy esetleg megvételre. Mert a kiállításból kifolyólag mindenestre kívánatos lenne, ha a vármegye muzeumát egy néprajzi és ásványgyűjteményi razzsal is kiegészítené.

Az okos ember mindenkor számot vet a körülményekkel s nem erőltet olyan dolgot, amiről biztosan tudja, hogy kivihet-

zeti büszkeség az önnállóságra való törekvés külsőleg is megnyilvánul e városban. Meg is vannak ők róla győződve, hogy a cseh királyok fénykora újból elkövetkezik.

Felhajtottunk a Moldván át a történelmi hírességű Hradcsin várba, megnéztük a szép királyi palotát, ahol most az ifjú Ferencz József főherczeg lakik, megtekintettük azt a lovagtermet, ahol az Ottokárok és Wladislávok alatt lovas harci játékok vívattak, megnéztük a Mária Terézia korabeli Habsburg és spanyol termeket, melyekhez fogható terjedelmű termek a budai várkastélyban is alig vannak, lenéztünk azon az ablakon, ahol a népfordalom dühe a két városi tanácsost a mélységbe lóditotta; végül megnéztük a gyönyörű katedrális templomot, ahol éppen, vasárnap levén, br. Skribentzky érsek olvasott misét, felséges szép orgona játék kíséretében. Érdekes látvány volt itt a kanonokok kórusa, kiknek görnyedt alakjai közül feltűnt egy érdekes fiatal kanonok; hát ez bizonyosan valami Lobkovitz, vagy Kaunitz ivadék lehetett. Az érsekre pompás négyesfogat várakozott, gyönyörű négy 17 markos kráglis trakéni mén — elcserelném értük az én szürkéimet — sárga veretes rokkoko szerszámban á la Daumont hintóba fogva. Jézus Krisztus annak idején valamivel egyszerűbb fogaton ballagott be Jeruzsálembe.

A várból lefelé egy hatalmas nagy és pom-

pásan tartott kerten az ugynevezett Baumgarten-en át vezetett utunk. Ez igazán egyik disze Prága városának.

Délben hotelünkben oly drága és komisz ebédet ettünk, hogy e feletti elkeseredésünkben ott hagytuk a cseh metropolist és három óraker vasutra ültünk Dresden felé, ahova esti 7 óraker már megérkeztünk. A száz főváros rendkívül kellemes benyomást tett reánk, igazi modern világváros. Este felé lévén, a színházak zárva, valami kabaré fölében akartuk az időt elütni. Találtunk is egyet, de uramfia micsoda naiv előadás és micsoda naiv publikum! Budapesten az ilyen kabaré még a külső Rákóczi-uton sem tarthatná fenn magát, egy előadáson tul. Mi persze azon mulattunk, hogy a jó dresdaiak milyen teli szájjal megnevették és tele tenyérrel megtapsolták a legsilányabb élceket, amiket mi otthon már csak dajkameséknek tartunk, ha azután valamelyik szereplő kissé sikamlósabb térre tévedt azért előzetesen bocsánatot kért. Nem is álltuk ki a végéig, hanem felkerestünk egy dulcináta buffét, ami Dresdnának egy eredeti specialitása. Több egymásba nyíló termek ezek, ahol mindenki maga szolgálja ki magát, elkezdve a frankfurti kolbászkatól kapni itt minden kigondolható inyenc dolgot egész a rajnai lazacig és tengeri rákig, a sörtől kezdve a francia pezsgőig mindenféle finom italt.

Az ember bedob egy 10 pfenniges pénzdarabot és kap érte egy kis adag husételt, pástétomot, halat, ragút vagy bármely finom süteményt, hasonlóképp van az italokkal is. Okos és praktikus intézmény. Husz, harmincz krajezáért a mi pénzünk szerint itt pompásan meg lehet villásan reggelizni, vagy akár vacsorázni is.

Ugy taláalomra igen jó szállodára akadunk. A Hotel zum Goldenen Engel a város kellő közepén, egy kényelmes szép szobáért fizettünk napi 6 és fél márkát; a cseh rövid ágyak után ugyancsak jól esett az angol ágyakban nyújtózkodni. Helyre hoztam a prágai éjszakát ahol a komisz Saftbrátentől azt álmodtam, hogy én voltam a Nepomuki szent János, és engem fojtottak bele a Moldvába.

Reggel nem keltünk korán, én pláne fél órával később, mint az én utimarsáalom, az én Pistám, akinek az öltözködéshez annyi idő kell mint egy fürdő-kokettnek. De hát lehet mondani, ki is csipi magát, úgy, mint-ha csak minden városban hódító körutra indulna.

Dresden két részből áll: az ő város és az új város. Mi az előbbiben lakunk, ez is érdekes nagy forgalmu városrészt, itt van a királyi palota is, elég impozáns, de komor kirézésű, igen érdekes részlete ennek egyik oldalala, ahol égetett porcelán mozaik képe-

tetlen, vagy eredménytelen lenne; komoly céljait azonban el nem ejti, de kellő körültekintéssel, kitartással és fokozott buzgalommal igyekszik azokat elérni, ha ma nem, akkor holnap. S mindenesetre inkább holnap valahogy mint ma sehogy.

Legyünk tehát ebben mi is okosok s ne erőltessük a mi semmi sikerrel se kecsesget ma, de munkáljunk teljes és egész erőnkben s a legnagyobb bizalommal a Holnap sikerein.

Maradtunk hazafias tisztelettel

Ipolyság, 1909. július 14.

A nagybizottság megbízásából

Ivánka István, gazd. e. elm. Lits Gyula, főispán
a kiállítási ügyv. alelnök. a kiállítás elnöke.

A képviselőválasztók.

Az 1910. évre elkészített országgyűlési képviselő választók ideiglenes névjegyzéke ellen beadott felszólalásokat és észrevételeket a központi választmány letárgyalta és a hozott határozatok az 1899. évi XV. t.-cz. 148. §-a értelmében a központi választmány irattári helyiségében folyó évi július hó 20—30-áig terjedő 10 napon át közszemlére lesznek kiteve.

Mely határozatok ellen idézett törvény értelmében m. kir. Curiahoz intézendő és a központi választmánynál július hó 30-ától követő 10 napi idő alatt beadandó fellebbezéssel bárki élhet, azok pedig kiknek választói jogosultságra nézve hozott határozatok kikézbcsítve lettek, — a határozatok ellen netáni fellebbezésüket a kikézbcsítéstől számított 10 napon belül adhatják be.

Az új földadókataszter

A földadókataszter kiigazításával járó helyszíni munkálatok ellátására az 1909. évi V. t.-c. 7. §-a értelmében kirendelt közegek Hont vármegye területén — az ipolysági járásban — e hónap 14-én kezdték meg működésüket: a földmérőketnél a mívelési ágban beállott változásokat a községi előjárók segítségével osztályba sorozzák.

Ezen munkálatoknak foganatosítására Tibold József m. kir. pénzügyi titkár veze-

ken vannak a szász királyok feltüntetve. Délben megnéztük az őrség váltást, a szász katonákat az ő szolid és izléses egyenruhájukban. A zenekar három darabot játszott, többnyire Wágner izüeket, az egyiknél még az uszkáló hatyukat is odaképzeltük. A katonazenék rendkívül szelid és bájos, hibázik belőle a mi nagy dobunk és cintányérünk, csupa réz instrumentumból áll, amelyet rendkívül szabatosan kezelnek.

Dresdenban is kocsirol néztük végig az egész várost. Az u. n. újváros megragadón szép, bulvárszerűen van építve, csupa palota, a legelőtöbbség, és így érdekes stílusban épülve, vagy villaszerű modorban tartva. Pompa és gazdagság, izlés ri le e palotákról, nem is hiszem hogy utjártunkban valahol még ily modern eleganciával létesült városrészt találjunk. És mindenütt a városban árnyas allék, pompás parkok s ezek között az u. n. királyi kert, amely jó egypár ezer hold területen fekszik. Oly díszesen van tartva, hogy azt hiszem a versaillesi hires kerttel vetekedik. Gyönyörű kocsiú és lovagló utak, különféle sétányok, pompás virágszönyegek, különféle üdülőhelyek. Ennek egyik részében van az állatkert is, melyet szintén megnéztünk, hát biz az állatok itt is soványak és kényyszeredettek. Mi bizony nem is sok ügyet vetettünk reájuk majd Hamburgban különbet látunk.

tése alatt Gyarmathy Gyula, Becey László és Vajda Barna kataszteri becselő biztosok vannak kirendelve.

Marek Károly alispán utasította a járási főszolgabírákat és községi előjáróságokat, hogy a nevezett becselőbiztosokat nehéz feladatuk teljesítésében támogassák és a községekben teljesítendő írásbeli munkálataik végzéséhez szükséges irodai helyiségeket, valamint a községben való működésük tartamára szükséges lakást és a helyszíni munkálatokhoz megkívántató bizalmi férfiakat, a szükséghez képest gyalognapszámokat és kocsikat a hivatkozott 1909. évi V. t.-c. 27 §-a értelmében rendelkezésükre bocsássák.

A becselőbiztosok a hivatkozott törvény 27. §-a értelmében a községtől igénybe vett szolgáltatmányokról rendes kimutatást kiállítani tartoznak.

A kiállítás elhalasztása.

E hó 6-án Thék Endre elnökle alatt a kiállítás főrendezői: Czompó Ede, Gálffy István, ifj. Ivánka László, báró Nyáry Alfonz Szokoly Alajos, Totovich Kálmán és Winter Ármin értekezletet tartottak, a mikor is látva a bejelentett kiállítási anyag csekély voltát Thék Endre elnök javaslatára a következő határozatot hozták:

Rendezendő kiállításunk célja lenne, egyrészt megyénk gazdasági és ipari kulturájának bemutatása, hogy lássuk, hol, mit kell tenni, másrészt pedig a megyénk területén lévő őserők, valamint megyénk népének lelkében rejlő energiák feltárása, hogy lássuk, mit lehetne tenni megyénk felvirágoztatására ugy anyagi, mint kulturális téren. Minthogy pedig eddig elég kevés anyag gyűlt egybe a kiállításra, hogy az előbbi cél megvalósítására kilátás nincs, az értekezlet azon javaslatot terjeszti a kiállítás nagybizottsága elé, hogy az 1909. szeptember 5—12-re tervezett kiállítás halasztassék el a jövő évre.

A főrendező Thék Endre vezetése alatt

megjelentek és fenti javaslatukat előadták Lits Gyula főispán, a kiállítás elnöke előtt, a ki azonnal intézkedett a kiállítási nagybizottság összehívása iránt.

A nagybizottság e hó 14-én megtartott ülésén képviselve volt vármegyénk minden vidéke, társadalmának minden rétege. Kitűnt e gyűlésen, hogy az abnormis időjárás, a pusztító jég, a kedvezőtlen politikai viszonyok vármegyénk közönségének kedélyére oly nyomasztólag hatnak, hogy a létfenntartás határain túlmenő bármely mozgalomra sem kedvvel, sem energiával nem rendelkezik. Miért is a főrendező fenti javaslatát teljesen magáévá téve egyhangulag kimondotta a nagybizottság, hogy a kiállítást 1910. év őszére halasztja s akkor azonban feltétlenül megtartja.

Kézimunka tanfolyam.

Az ipolysági polg. leányiskola tantestületének kézimunka tanítónője már évek óta minden törekvése oda irányult, hogy a növendékek az I. osztálytól kezdve a IV. osztályig annyi kézügyességet és izlést sajátítsanak el, amennyire egy nőnek szüksége van.

Tapasztalása és megfigyelése minden évben az volt, hogy a növendékek nagy része kellő ügyességet szerez ugyan, de a megfelelő gyakorlat hiányában. Részben azért, mivel a kézimunka óraszámá csekély, részben pedig az elméleti tantárgyak is elvonják idejüket attól. Ezért szükségessé válnék egy kézimunka-tanfolyam szervezése. Már eddig is sok polgári iskolával kapcsolatosan létesítettek hasonló tanfolyamot, melyek szakképzett erők vezetése mellett legszebb eredményt mutattak fel.

Üdvös és nagyon kívánatos volna, hogy Ipolyságon is letesüljön egy olyan kézimunka-tanfolyam, ahol csekély díj és jó vezetés mellett a IV. osztályt végzett növendékeink nemcsak ügyesedhetnek, de biztos kereseti forráshoz is juthatnának.

Hogy létre jöjjön, erre nézve történtek is

Itt produkálja magát egy Buffaló Bill-féle amerikai — indian csapat is, nagy publikum előtt, elég silány attrakciókkal és száralmas gebékkel. Csupor azt állítja, hogy ő ezeket a vad indiánusokat közletről is megtekintve, inkább galiciát menekülteknek tartja, mint az indiai dzsungel lakosainak.

Sajátságos, hogy Dresdenben nincs kávéház, hiába kérdezős ködtünk mink ilyen után, ahol valami elegánsabb publikumot találhatnánk; egybe mégis elvitt bennünket kocsiunk, de hát ez is csak olyan forma volt mint amilyenben Budapestben be nem tenénk a lábunkat. Szóval itt a kávéházi élet teljesen hiányzik. S még egy sajátságos tapasztalatot tettünk: elegáns közönséget nem látni sehol, az utcákon óriási a sürgés—forgás, de egy izlésesen öltözött férfit vagy egy elegánsan öltözött nőt alig látni. Általában a dresdai hölgyekből ki vagyunk ábrándulva, egyetlen csinos vagy jó alaku vagy jól öltözködő hölgyet nem láttunk. És uramfia micsoda lábak! Ipolyságon van két szép asszonyka, kiknek oly gyönyörű lábuk van — tessék kitalálni kik azok — hogyha csak itt végig sétálnának azt hinnék a dresdaiak hogy piskótán járkálnak. Szóvá is tettem ezt a tapasztalatunkat egy dresdai uri embernek, aki azzal nyugtatott meg, hogy ez idő szerint az elegáns világ távol van nyaralókban és tengeri fürdőkben.

Érdekes tapasztalat az is, hogy itt minden ötödik üzlet szivaros bolt, monopólium nem lévén, csakugy hemzseg a szivarüzlet, s ugy látszik alkudni is lehet a szivarokra, melyek elég olcsók de elég rosszak is.

Tegnap este egy nagyon érdekes cirkusz-előadást tekintettünk meg. Schuhmann cirkusza a régi fényes Renz előadásokat juttatta eszünkbe pantomimikai előadásával. Egy alulról előtörő vastag vizsugar színig elárasztja a manézt, amely egy tengeri fürdő képét ábrázolja, van azon világító-torony, motoros csónak, a habokban uszkáló hölgyek, még ludak is. Az egyik csónakból egy nagy pocaku ur beleesik a vízbe s ennek mentési kísérletei kacagató jelenetet szolgáltatnak.

Dresdentől igen kellemes emlékekkel ma reggel 10 órakor vettünk bucsut. Az ut onnét Beriin-felé meglehetősen egyhangú, a vasut mentén igen sok fenyő ültetvény, melyek ugy látszik az igen silány homok terület megkötésére szolgálnak, közben néhány élőbb gyárváros, nagyobb gazdaságok az u. n. „Rittergutok“ ahol e rossz talajon is az agrikultura magas foka nyilvánul.

Délben értünk Berlinbe. Lehet hogy a borus esős idő okozta, de az első impresszió nem kellemes, a vasuttol utunk a belvárosban fekvő Hotel Cöln-be a hires Unter den Linden vezetett át, amelynél bizony a mi

intézkedések s így most már csak a szülők hozzájárulása, gyermekeik érdekében szükséges, hogy e nemes terv megvalósuljon.

A tanfolyam célját és tantervét alábbiakban adjuk:

A tanfolyam célja.

Az ipolysági női kézimunka-tanfolyam célja és feladata, hogy a női munkák rendszeres gyakorlati tanításával és ahhoz, továbbá a kisebb női munká-üzletek vezetéséhez szükséges elméleti szakismertek tanításával:

a) fiatal nőket, mint rendes tanulókat, a női munkák készítésével foglalkozó üzletnek hasznos segédmunkáiként képezzen oly módon, hogy az ilyen nők közül azok, kik később önerejükre lesznek utatva, gyakorlati képzettségük továbbfejlesztésére, illetve kiegészítésére után önálló gyakorlati működésre, női munkáüzletek vezetésére képesek és így művezetőkül is alkalmazhatók legyenek;

b) a családi körökben foglalkozó nőknek, mint rendkívüli tanulóknak, különböző női munkák készítésében alapos képzést nyújtson.

Az intézet alkalmas időszakokban rövidebb tartamu rendkívüli tanfolyamokat (csipkekészítő, iparművészeti, stb.) is rendez a rendes szaktanfolyamok tantervébe fel nem vett fontosabb női munkák tanítására.

A tanfolyam fenntartása.

A tanfolyam fenntartója: A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter.

A tanfolyam felügyelete és igazgatása.

A tanfolyam a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter és a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter főhatósága alatt áll.

A vallás- és közoktatásügyi Miniszter a főfelügyelet: a) Hontvármegye kir. tanfelügyelője és b) a vallás- és közoktatásügyi Miniszter által az iparszolgálat országos felügyelőjével megbízott szakközvege útján gyakorolja.

A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter a főfelügyelet a) az iparoktatási igazgatója és b) az esetleges szakfelügyelője útján gyakorolja.

A tanfolyamot az igazgató vezeti és igazgatja, a tanítótestület az ő elnöksége alatt áll, a tanítás fontosabb ügyeiben s azokban a fejeleményekben dönt, a melyek a szabályzat szerint hatáskörébe tartoznak.

A tanfolyam szakosztályai.

A tanfolyamnak ez idő szerint 3 szakosztályba van osztva, u. m. a fehérvarró, a felsőruhavarró, a fehér, színes és műhímző.

A tanítás a fehérnemű-varró szakosztályban egy, a ruhavarró s a fehér-, színes- és műhímző szakosztályban két évig tartana.

Andrássy-utunk jóval különb. De nem akarok előre itélni, csak pár órája vagyunk itt, s mindössze annyit még, hogy igen jó szállásunk van egy ugylátszik nászutatók számára berendezett dupla ágyas szobával. De én az ágyakat szétrakattam, mert — Berlinben vagyunk.

Első ebédünk jól ízlett, az én Pista barátomnak olyan peccenyére jött gusztusa, amit otthon meg nem enne: töltött galambot rendelt magának, én azonban hogy magyar ember maradjak, Eszterházy rostélyost kebeleztem be.

Most ebéd után tákoljuk össze ezeket a reminiscenciákat és tapasztalatokat. Eddig szerencsésen jártunk, rosszul ettünk, de jól aludtunk. Fejünkre, gyomrunkra — és szívünkre vigyázunk. Majd a továbbiakról ha jut rá időnk a hét végén Hamburgból firkálunk—egyét mást.

Az otthonmaradottaknak is hasonló jókat kívánunk.

Közös tanulni valók.

1. Magyar nyelv, hetenként 2 óra.

Nyelvtani ismeretek.

Közéleti fogalmazványok: az okiratok bizonyító ereje, kiállítás; másolatok hitelesítése. Ügyiratok: bizalmas és felsőbb levelek, üzleti levelek; folyamodvány, beadványok iparügyekben, hirdetmény. Okiratok, bizonyítvány, nyugtatvány, számla, utalvány, térítvény, elismervény, meghatalmazás, felmondás. Szerződés: adás-vevési, bérleti, munkabérei és szolgálati szerződések.

Az érdekeltek hatóságok rövid ismertetése

2. Számítási, — hetenként 1 óra

A négy alapművelet egész számokkal és tizedes törttel. Rövidített szorzás.

A Magyarországon elfogadott mértékegységek és hazai pénzek ismertetése.

Az egyszerű hármasszabály Az egyszerű kamatszámítás. A száztól számítás. A középtérték kiszámítása. A felület- és térfogat-számítás. Anyagérték és munkabérek kiszámítása.

3. Könyvtárellátás, — hetenként 1 óra.

Az egyszerű kereskedelmi könyvvezetés:

Leltár-, pénztár-napló- és főkönyv berendezése, vezetése és lezárása. Első feljegyzési könyv, mint segédkönyv. Leltár és mérlegkészítés. Egy havi üzletterv kidolgozása az összes könyvekben.

4. Szabadkézi rajz, — a szakosztályok szerint hetenként két vagy négy óra.

Általános és a női munkához alkalmazott diszitményi rajz, mintarajzok készítése és tervezése.

Gyakorlati szaktárgyak.

1. Fehérnemű varró osztály.

Fehérneműek rajzolása, kiszabása és varrása kézzel és különböző rendszerű gépeken, azok foltozása és be zövése (stoppolása). A fehérneműek díszítése

A munkaanyagok, u. m. különböző szövet, fonál, tű, szallag, gomb stb. és előállítási módjának ismertetése A különböző rendszerű varrógépek kezelése, tisztítása, szétszedése és összeállítás.

Az anyagok és gépek beszerzési forrásainak és árainak ismertetése.

Munkasorozat: Fehér vázon mintakendő a kézi varrás különböző öltésnemeivel, szegő-, elő-, és hátraöltéssel, agyonvarrással, gomblyukvarrás- és gombfelvarrással, néhány keskenyebb és szélesebb szegélyvel, ránchuzás-, szallagfelvarrás-, foltozással és beszövésével.

Női és férfi fehérneműek: gyermeking, egyszerűbb és díszesebb női-ing és nadrág, kötény és alsó szoknya, hálókabát, zsebkendő, férfi-ing, láb- ravaló

Ágyneműek: paplanlepedő, különböző nagyságu és alakú párnahuzatok.

2. Ruhavarró-osztály.

Felsőruhák mértékvetéle, szabás-minta rajzolása, kiszabása, összeállítás, varrása és díszítése. Ruhavasaltás. Szabásmintakönyv készítése és a divatlapon megjelenő legújabb szabások alkalmazása.

A munkaanyagoknak, u. m. különböző szövet, fonál, tű, szallag, gomb stb. és előállítási módjának beszerzési forrásainak és árainak ismertetése.

Munkasorozat: egyszerű ruha, blouse-szerű derékka, egyszerű gyermek-ruha, egyszerű ruha halcsontos derékka, egyszerű pongyola ruha, díszesebb ruhák különböző szabású és díszítésű derékka, díszesebb gyermekruha, díszesebb pongyola, egy vagy két kabát, esetleg galér vagy divatos ruhadarab. A felső ruhák átalakítása.

3. Fehér-, színes és műhímző-osztály.

Hurkolás (slingelés), likacsos és tömött kézi hímzés, monogramm kézben hímzeve. Fehér- és monogrammhímzés. Színes hímzés, tüftetés, aranyhímzés ráhelyezéssel (applicatio). Géphímzés.

A munkaanyagoknak különböző pamut-, cérna-, selyem- és bársony szöveteknek, pamut-, selyem- és aranyzálaknak, tűk stb. előállítási módjának, beszerzési forrásainak és árainak ismertetése.

Munkasorozat: Szallag sima hurkolással, betét likacsos és tömött kézhímzéssel, monogramok kézhímzéssel. Egy kis mintakendő a fehér-, és monogrammhímzés elemeivel kereten. Betétek fehér hímzéssel kereten, monogrammok hímzéssel kereten. Egy munkadarab színes hímzéssel. Egy kis mintakendő a tüftetés különböző öltésével — Egy munkadarab tüftetéssel aranyhímzéssel és rátéthímzéssel (applicatio). Különböző díszitmények készítése.

A tanév tartama

A tanfolyam a tanév szeptember hó elején kezdődik s a következő év június hóban végződik.

Az intézet rendes tanfolyamába a különböző szakosztályokba tanulókat felvétetnek olyan leányok, kik a 12. életévüket betöltötték s legalább az elemi népiskola hat osztályát, vagy a polgári iskola második osztályát sikerrel elvégezték.

A tanuló a szakosztályt, a melybe lépni kíván, előképzettségük szerint szabadon választhatják, de a felső ruha varró-osztályba csak azon tanuló vétetnek fel rendes tanuló gyanánt, kik már előbb a fehérnemű varró-osztály egy évi tanfolyamát jó sikerrel elvégezték.

Jelentkezés

A tanfolyamon részt venni szándékozók 1909. augusztus hó 1-ig tartoznak az ipolysági áll polg. isk. igazgatóságánál jelentkezni.

A beiratás és tanítási díj.

A beiratási díj és tandíj ugyanaz és ugyanolyan részletekben fizetendő mint a polg. iskolában.

A tanév megnyitása után a beiratás és a tanítás díját senki sem kapja többé vissza.

A tanuló az intézet gépein dolgoznak s ezért géphasználati díjat nem tartoznak fizetni; de az is meg van engedve, hogy a növendékek saját gépeiket használják.

Bizonyítványok.

A tanuló a tanév végén előmenetelükről és magaviseletükről évi bizonyítványt kapnak; a bizonyítványok szabályszerű bélyeggel láttatnak el.

Végbizonyítvány csak a 15. életévet betöltött olyan tanuló nyerhet, a ki rendes tanuló minőségében egy évig a fehérvarró-osztályba és két évig a ruhavarró-osztályba járt. A végbizonyítvány a következő záradékkal van ellátva: „Jelen végbizonyítvány a kereskedelemügyi m. kir. Minister 1908. évi szeptember hó 11-én 69616. szám alatt kelt rendelete szerint, az 1884. évi XVII. törvényekben foglalt ipartörvény 101. §. c. pontja alapján munkakönyv váltására, két évi szakba vágó gyakorlat beigazolása esetén pedig a női szabóipar önálló üzésére jogosít.”

Tandijelengedés. Ösztöndíjak.

A tandijmentesség tekintetében a polgári iskolákra érvényes szabályok az irányadók.

A NŐRŐL.

— július 23.

A Sportklub háziversenye.

A Honti Sportklub rendes házi teniszversenyeit ezidén a hölgyek versenyével e héten megkezdette.

E versenyek tisztán tréning jellegével bírnak, s mintegy előkészítői az augusztus 20—22-re tervezett országos versenyeknek. A mérkőzések megfigyelésénél elsősorban szembeötlők, hogy hölgyjátékosainknál a hosszú ideig divó labdakapkodás teljesen megszűnt, s helyébe igen szép stílusú és sportszerű játék lépett. A labdák ugyan még nem oly erőteljesek mint a milyeneket a fővárosi versenyekben láttunk, de erős a remény, hogy a Sportklub áldozatkészsége folytán szerződött tréner vezetése alatt, a már eddig is tapasztalható haladás, a szezon végéig, tökéletes játékká fejlődik.

A versenyek részletes eredménye a következő.

Hölgy egyes: (opon) Résztvettek: Laky Alisz, Draskóczy Edit, Draskóczy Virgin Heffter Inci, Hendrey Jenni, Csermák Rózsi, Rác Lili, Holló Józsefné drné.

Első forduló Draskóczy Edit mv. Laky Aliszet 2:6, 6:3, 6:2, Draskóczy Virgin mv. Heffter Incit w. o. Csermák Rózsi mv. Hendrey Jennit 6:2, 6:4, Rác Lili mv. Holló Józsefné drné 6:4—4:6—6:3.

Második forduló: Draskóczy Edit mv. Draskóczy Virgint 6:2—4:6—6:2; Csermák Rózsi mv. Rác Lilit 6:1—9:7.

Döntő: Csermák Rózsi mv. Draskóczy Editet 6:1—3:6—6:4.

Hölgy egyes handicap. Résztvettek: Huber Mici $\frac{5}{6}$ bye Draskóczy Virgin $\frac{3}{6}$ bye, Hendrey Jenni $\frac{4}{6}$ bye, Draskóczy Agi $\frac{15}{6}$, Draskóczy Margieci $\frac{4}{6}$, Heffter Inei $\frac{1}{6}$, Ráczi Lili, $0 \frac{3}{6}$, Laky Alisz bye $\frac{4}{6}$, Draskóczy Edit $0 \frac{3}{6}$, Csermák Rózszi $0 \frac{15}{6}$ bye.

Első forduló: Huber Mici mv. Draskóczy Virgin 6:4. 3:6, 8:6, Draskóczy Margieci mv. Draskóczy Agi 6:3—6:2, Heffter Inei mv. Ráczi Lilit 4:6—6:3—6:4; Csermák Rózszi mv. Draskóczy Editet 7:5; 6:3.

Második forduló: Draskóczy Margieci mv. Hendrey Jennit 6:3—7:5; Laky Alisz mv. Heffter Ineit 6:3—6:4.

Harmadik forduló: Draskóczy Margieci mv. Huber Micit 2:6—6:4—6:3, Laky Alisz mv. Csermák Rózsit 6:4—8:6.

Döntőbe került Draskóczy Margieci—Laky Alisz (Lapunk zártakor eldöntetlen).

Hölgy páros handicap. Résztvettek Heffter Inei, Huber Mici pár $\frac{3}{6}$; Draskóczy Edit, Draskóczy Virgin pár $0 \frac{3}{6}$ Laky Alisz, Hendrey Jenni pár $\frac{3}{6}$, Ráczi Lili, Csermák Rózszi pár $0 \frac{15}{6}$.

Első forduló: Draskóczy, Draskóczy pár mv. Heffter—Huber párt, Laky, Hendrey pár mv. Ráczi—Csermák párt.

Döntő Laky—Hendrey pár mv. Draskóczy—Draskóczy párt. Még egy hölgyverseny van hátra, augusztus elején pedig a férfi versenyeket fogják megtartani.

— **A posta és táviró köréből.** A budapesti posta és táviró igazgatóság Cseh Imre ipolysági hivatali főnök helyettes szabadság idejére a hivatal vezetésével Küpry Kálmán dr. budapesti segédtitkárt bízta meg.

— **Kir. törvényszékünk Besztercebányán.** Czifer Árpád a besztercebányai kir. törvényszék irodaigazgatója a Bolemann Lajos kir. törvényszéki elnök bizalmából, de illetéktelenül reábizott íroda és díjok átalányból, és a rabegélyző egyesület pénzből éveken át mintegy 18000 koronát elsikkasztott. Bolemann Lajos kir. törvényszéki elnök a kárt megtérítette, de Czifer Ákos ellen hivatali sikkasztás bűntette miatt a bünvádi eljárást folyamamba tették. A Királyi Kuria ezen ügy tárgyalására a mi kir. törvényszékünket delegálta, az igazságügyi m. kir. miniszter pedig célszerűségi, és takarékossági okokból megengedte, hogy kir. törvényszékünk büntető tanácsa az ügy tárgyalására Besztercebányára kiszálljon. A kiküldött tanács László Nándor kir. törvényszéki bíró elnökeite alatt Korláth György és Fekete Imre kir. törvényszéki bírák és Fojerváry Géza jegyzőből áll, a vádhatóságot Czobor Miklós kir. ügyész fogja képviselni. A több napig tartó monstre bünpör tárgyalását e hó 26-án kezdik meg.

— **A főegyházmege köréből.** A főegyházmegei hatóság Gunda Jenő újmisést Drégelypalánkra, Huszár Pál újmisést pedig Márianosztrára segédlelkészé küldte ki.

— **Ezüstmisés pap.** Szép ünnepségben volt része e hó 18-án Gyűrki Endre vikárius róm. kath. plébánosnak, — amikor is nevezett felszentelésének 25 éves évfordulóján hívei, tisztelő barátai ünnepelték. A jelzett napon d. e. 10 órakor vonultak fel a plébániára, nevezettnek üdvözlésére a r. kath. hitközség küldöttsége, a r. kath. iskolaszék Mundy Béla igazg. tanító vezetése alatt, melyek szavakban tolmácsolván a róm. kath. hívek szeretetteljes jókívánatát. Majd utána a volt urb. testületnek küldöttei, a községi előljáróság üdvözlötte ünnepeltet Droszt Artur főjegyző vezetése alatt, ezt követte Vámosmíkola intelligenciájának küldöttsége. Medgyessy Sándor kaszinói elnök-nesztor vezetése alatt, ki szintén a község szimpatikus papját a felekezetek összes képviselői nevében üdvözlölvén csatlakozott az előbbi szö-

nokok szeretetteljes jó kívánságaihoz. Majd pedig a zsidó hitközség küldöttsége jött s végül az ipartestület küldöttsége és a tűzoltótestület parancsnoksága üdvözlötte a jubiléumot. Mindezek végeztével d. e. 11 órakor a jubiléum, az intelligencia élén a kegyur karján vonult a szentegyházba, — mely akkor már megtelt, a helyből és vidékről is ez alkalommal berándult hívőkkel, sok szép uri asszony és leánnyal. A nagy ünnepi mise végeztével a templom közönségét jubiléum házána kellemes hűsítő várta. Este tiszteletére a kaszinó helyiségében társasvacsera volt, melyen nemcsak a helyi intelligencia, de a vidék minden papsága, s intelligenciája is részt vett, — a helyről és vidékről is ez főleg humoros és élces köszöntők sém hiányoztak.

— **Eljegyzés.** Naszleu János ipolysági adóhivatali számtiszt eljegyezte Csiba Juliska kisasszonyt Szalatnyán.

— **Uj postajáratok.** A most megnyitott duna-ípolvyölgvi vasut nagy előnyeit az új postajáratokon is jótékonyan érezhetjük. Szerda óta ez a vasut is közvetíti a levél, újság és csomagszállítás. Az esti lapokat ezután is Párkányánán át a reggel 8 óra 30 perccor érkező vonattal kapjuk, de a reggeli lapok, melyeket eddig a déli 12 órai párkányánai vonat hozott, most már Vácra át reggel 9 óra 36 perccor érkeznek, úgy hogy délelőtt 10 órakor már kézben vannak.

— **Az anyakönyvezés köréből.** Lits Gyula főispán Mihelcz Géza szobi anyakönyves helyetést ezen tisztségétől felmentette s helyébe egyidejűleg Missuth István segédjegyzőt nevezte ki korlátolt hatáskörrel.

— **Iskolagondnoksági elnök.** Lits Gyula vármegyénk főispánja Urszinyi György bakabányai kir. erdőmérnököt a bakabányai állami elemi iskola gondnoksága elnökévé nevezte ki.

— **A tanügy köréből.** Szántó Izidort, Schiesinger Lipót ipolysági igazgató tanító fiát Zomborban, a városi polgári iskolához tanítónak választották meg.

— **Korcsolyaünnep Doosinán.** Mint értesülünk a doosinai jégbarlangban hazánk e páratlan természeti nevezetességű helyen e hó 25-én vasárnap tartják meg a szokásos nyári korcsolyaünnepet hangversennyel egybekötve, amidőn is a jégbarlangban levő feneketlen „pokol” üreget át-hidaló vashidat ünnepiesen megnyitják. A félelmetes üreg villamos ivlámpákkal kivilágítva, nem mindennapi látványt fog nyújtani. A nyári korcsolya ünnepre a városi-gei nagy jég pátya műkorcsolyázói közül is többen feirándulnak Dezső Arthur bajnok vezetésével. A korcsolya ünnep érdekességét nagyban emeli az a körülmény, hogy Bazilidesz Mancit a budapesti opera énekiskolájának kiváló növendékét közreműködésre felkérte a jégünnep rendezősége. Bazilidesz Mancit a jégbarlang pompás akusztikájú nagytermében cigányzenekisérettel magyar dalokat ad elő. A jégünnep iránt általános az érdeklődés.

— **Nagytelekű adomány.** Zichy János gróf, a Zichy-féle szeniorátus jelenlegi feje a csabi r. kat. elemi iskola és tanítóllak helyre állítására 1000 koronát adományozott.

— **Jutalmazott tanító.** Klein Mihály felsőterényi evang. tanító, kinek Felsőterény visszamagyarosítása körül igen nagy érdemei vannak, eme érdemei elismerésül a Pongrác-féle alapítvány kamataiból 50 korona jutalomban részesült.

— **Réti szöcskejárás.** A H. G. E. az ipolyi réteken megvizsgálás talált különös szöcskefajt céljából a m. kr. állami rovarani állomásnak be-küldötte. Az állomás megállapította, hogy a beküldött rovarok réti szöcskék (stenobothrus fajok) melyek ezévbén némely vidéken annyira elszaporodtak, hogy a kaszáló sarju hajtá-át megakadályozták, sőt szokásuk ellenére a zabokat is alaposan megdézsmálták. Most már szárnyuk lévén és idejük nemsokára lejárván nem érdemes őket pusztítani

Az irtásra alkalmas időszak május június hóban van mikor még a szöcskék fiatalok és szárnyatlanok. Ilyenkor kisebbet ugranak, nem repülnek ezért szaporábban foghatók. Egyszerű olcsó és eredményes irtásuk kis, lepkefogó hálózhoz hasonló hálószkával történik. A hálóban össze fogott szöcskék kevés petróleummal vegyített vízzel telt edénybe szórandók hol rövidesen elpusztulnak.

— **Öngyilkosság.** Nagypeszeken e hó 17-én Dedik János 69 éves gazdaember felakasztotta magát és meghalt. Tettének okát nem tudják.

— **Gyerek játszik a tüzzel.** Tergenyén f. hó 9 én Tóth Jolán 6 éves leánya játékból meggyújtotta Varga János pinczéjének szalmafödélét, a mely 126 kor kárértékben leégett.

— **Az Országos Közművelődési Tanács** egyik nagyfontosságú célját kívánja szolgáltni akkor, amidőn az összes magyar közművelődési egyesületek belétele legfőbb adatainak ismertetésével tiszta képet akar alkotni azokról az erőviszonyokról, amelyekkel kulturális intézményeink rendelkeznek. Az adatok összegyűjtésén Árkay Kálmán, a Tanács ügyvezető alelnöke már huzamosabb idő óta dolgozik. A munka teljessége érdekében ez uton kéri az „Országos Közművelődési Tanács” mindazokat az egyesületeket, amelyek véletlenül vagy címük nem ismert volta miatt nem kaptak adataik beküldése iránt megkeresést, hogy alapítási évüket, vagyonuk nagyságát és minőségét, tagjaik létszámát, tisztikaruk névsorát, működésük irányát, ismertetessék, legutóbbi évi jelentésüket és alapszabályukat küldjék be a Tanács címére. (Budapest Ferenciek-tere 3. sz. II. 6.)

— **Katonazene-hangverseny Gyügyön.** Hetfőn, e hó 26-án délután a gyakorlatozó tisztek ott időzése alkalmából Gyügy fűrdőben a pozsonyi 13 ik honvédegyalozozred teljes zenekara nagy hangversenyt rendez. Erre a ritka élvezetes alkalomra a fűrdő bérlősége a közönséget ez uton hívja meg.

— **Augusztus.** Augusztus hóról Meteor következőket jelenti: Augusztus hó esemő-pontjai: 1—4—5—6—8—12—16—17—18—20 és 24-re esnek, melyek közül a leg-erősebb hatásuak 4-iki csapadékos, 6-iki hűvös, szeles esetleg zivataros 12-iki meleg, 18-iki szeles, viharos vagy zivataros, 20-iki meleg száraz jelleggel. — Augusztus havában fejlík ki még aránylag leginkább nyarunk meleg jellege, de itt is zavarni fogja azt 6-ika körül Szaturnusz és 18-ika körül Jupiter együtállásával, a midőn napkötőresek esetére jégesőt is kaphatunk.

— **Ebzárlat Ipolyságon.** A járási főszolgabíró, tekintettel a megszapordott kőbor kutyákra 40 napi ebzárlatot rendelt el.

— **Vízbefut ténén Klein Béla** ipolysági gabonakereskedő tehene usztatás közben az Ipolyba futt.

— **Gyügyi gyógyfűrdő.** Ipolyságról 1 órai kocsiut. Kellemes kiránduló hely. Mindennap olcsó és jó étkezés. Ünnapnap cigányzene. Egy fűrdő fűrdőruhával 50 fillér. Kénes szabadfűrdő a különböző reumás bajokra és idült gyulladásra. Hideg szén-savas fűrdő szív és idegbajoknál. Tiszta levegő, fenyvesek mellett. A víz ivásra jónak bizonyult az emésztési zavarok, gyomorsavanyúság, gyomorhurut, aranyeres bántalmaknak, alhasipozsga, sárgaság, vese- és hólyaghuru, eseteinek gyógykezelésénél. Kellemes borvíz.

— **Feláru menetjegy kérvényjegyzők részére.** A tekintetes jegyző Urak figyelmébe. Most jelent meg a jegyzők feláru menetjegyének váltására jogosító igazolvány kiadása iránti kérvény; melynek egyedüli elárusítója Neumann Jakab nyomdatulajdonos Ipolyságon. Ive melyen 2 drb. kérvény van 4 fillér.

— **Képestlapok** nagy választékban Neumann Jakab papirkereskedésében kaphatók.

IRODALOM

— **Eleonóra mazurka.** Balogh Franci egy kellemes zenéjű dallamos mazurkát szerzett, melyet Eleonóra bolgár királynénak ajánlott. A bolgár királynak ajánlott szentantali emlék című zenemű után ez Balogh Francinak második napvilágot látott szerzeménye.

— A „Zenélő Magyarország” közkeletű zene-műfolyóirat most megjelent 387-ik füzeté újra a legjobb és legkedveltebb zongorajátékokat közli, és pedig: I. Hanny Béla op. 30. Fonyódi emlék Souvenir de Fonyód című magyar ábrándját, népszerű magyar nóták művészi összeállításával. II. Fucik Gyula op. 177. „fest und treu!” című világ-hírű indulóját, zongor. ra. Minden művelt család asztalának egyik legerősebb ékessége e házi program, mely a lelki hangulatok legfinomabb tónusában tartva az ábrándos, hófehér leányszobától, a táncos saloteremig és nótás ebédlőig, a legizibb tetszésre találhat. Szinte ajándékszámba menő jutányosan jut a zeneértő közönség a „Zenélő Magyarország” minden számához, mert ennyi pénzért 12 korona évi előfizetésért csak 23 kottát kapna, itt mintegy 120 darabot kap az előfizető a nevesebb hazai és külföldi zeneszerzők legszebb műveiből. Előfizetni a most megindult XVI. évfolyam II-ik fél évére valamint az előző évfolyamokra is, a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede. zene-műkiadóhivatalában, Budapest, VIII: József körút 11. fél évi előfizetés 6 korona. Ezért kap az előfizető 11 füzetet s karácsonykor egy 40-50 oldal terjedelmű gyönyörű „karácsonyi zenealbumot.”

— **„Felvidéki Őr”** A nemzetiségi, jobban mondva a pánszláv mozgalmak egyre nagyobb tért hódítanak a Felvidéken. A politikai és gazdasági téren való előtörésük megakadályozására és törekvéseik felszínre tartására július 15-ével Losoncon, Felvidéki Őr címen politikai és gazdasági havi szemlét indított meg Hercegh Jenő, a Losonc és Vidéke szerkesztő tulajdonosa. A folyóirat alakjában, csinos formában megjelenő lap szerkesztőségének tagjai a következők: főszerkesztő Török Zoltán nyug. főispán, szerkesztők: Kovács Ernő dr. országgy. képviselő és Keleti Oszkár ismert nevű nemzetiségi író. Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Hercegh Jenő. A szemle minden hó 15-én fog megjelenni. Most megjelent számának tartalma a következő. Olvasóinkhoz, (előszó) Berczik Árpád, Nemzeti politika. Török Zoltán, A magyar társadalom, Dömötör Mihály dr., A nemzetiségi izgatás okai és leküzdésének eszközei. Keleti Oszkár, Pánszláv bankok. Sztudinka Ferenc, Közgazdasági feladataink a Felvidéken. (SZ.) A csernovai hős. — Tollhegyről. A tótkisfalusi Zalán futása. — Jobb felől is... bal felől is. — A szürke esernyő. — Mese a kemény, a puha és a finom ökölről. — Az Őr hírek, Lapszemle — A magyarságért, Kultúregyleti és egyéb közlemények. — Közgazdaság. — Kivándorlás. — Pénzügy. — A Felvidéki Őr postája.

A KÖZÖNSÉG PANASZKÖNYVE.

(E közérdekű felszólalásokra nyitott rovat közleményeinek valóságáért a beküldő felelős.)

A törvényszék helyiségei.

Nemrég foglalkozott a balassagyarmati ügyvédi kamara a helybeli kir. törvényszéki telekkönyvi iroda alkalmatlan sötét helyiségével, fénykép felvételt is vettek fel a miniszter részére. Most panaszt emelünk arról, hogy a törvényszék folyósóján való tartózkodás, de még a járás a félreestő helyek büze miatt lehetetlen. A folyósó úgy néz ki, mintha azt nem is tisztítanák, az ablakokról nem is szólnak, azon még nagyító üveggel sem lehet kilátni. Kérjük, vajjon ki volna segítőtje ezen állapotoknak?

Több ügyfél.

Gyermekek nyilvános helyeken.

Vármegyénk th. bizottsága 1894. évben a közérkölciség és jó nevelés érdekében szabályrendeletileg eltiltotta a tanköteles gyermekeknek italmérő stb. helyeken való megjelenését. Ezen szabályrendelet minden nyilvános mulató és italmérő helyeken kifüggesztendő lenne, azonban sok helyen

nincs, vagy ha van, olyan eldugott helyen, hogy nem láthatni. Városunkban egyes szülők nem is respektálják ezen tilalmat, hanem magukkal viszik gyermekeiket a vendéglőbe, hol gyakran egész ovodai jelenetek játszódnak le egyesek nem éppen kellemes öröme.

Nem ártana egy kis ellenőrzés!

Egy tanférfiu.

Sötétek a várótermek.

Váci vonat megérkezésekor mely 10 óra 30 perckor érkezik, nem volt még eset hogy a váró közönség a váróterembe bemehessen, mert az teljesen sötét, úgy látszik, hogy még a többlet petróleumra nem jött meg az engedély.

Figyelő.

Ipolsági piaci árak.

Buza 100 klgként kor.	31.00—31.50
Rozs	19.80—20.50
Árpa	20.00—20.50
Zab	19.00—19.50
Bab	19.00—19.50
Kukorica	17.00—18.00
Bükköny	30.00—32.00

Versenytergyalási hirdetemny.

Az ipolsági kir. ügyészség az ipolsági kir. törvényszéki, valamint a kir. törvényszék területén levő ipolsági, vámosmikolai, selmeobányai és korponai kir. járásbírósi fogházakban letartóztatott rendes élelmezésének, valamint a betegek számára orvosi rendelvény alapján kiszolgáltatandó étkeknek és élelmi szereknek a jövő 1910 évi január hó 1-től 1912. évi december hó 31-ig terjedő három évre való együttes biztosítása iránt írásbeli nyilvános versenytergyalást hirdet.

Az ívenként egy korona bélyeggel ellátandó ajánlatokban számokkal és betűkkel külön ajánlatot teendő 1-ször a rendes étadagokra és 2-szor a böjti adatokra. A beteg részére kiszolgáltatandó étkekre és élelmi cikkekre nézve köteles a vállalkozó egység árait a kir. ügyészségtől díjtalanul megszerezhető árjegyzék és betegétrend minta lapokba bejegyezni és a kikötött mintalapokat ajánlatához csatolni.

Csak a szabályszerűen kiállított és: „Ajánlat az ipolsági kir. ügyészség 2445/1909. k. ü. számú élelmezési versenytergyalására” feliratu, pecsételt lezart, serte. len borítékban elhelyezett és a kir. ügyészség iktató hivatalába 1909. évi augusztus hó 26 napjának d. e. 10 órájáig közvetlenül beadott vagy posta útján a fenti időpontig beérkezett ajánlatok fognak tergyalás alá vétetni.

Ezen vállalat biztosítékául 500 korona, azaz ötszáz korona készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban bármely m. kir. adóhivatalnál hivatkozva a jelen számú hirdetemnyre tetehető az adóhivatali letéti elismervény azonban az ajánlatához csatolandó.

Azon ajánlattevő, ki a jelen versenytergyalási hirdetemny tárgyát képező élelmezést jelenleg is szállítja, szerződése alapján letéti biztosítékát bánatpénzül lekötheti, ha nincs oly mérvű kötelezettsége, melynek biztosítására annak egész összegében szolgálnia kell. Ezt azonban ajánlatában a kérdéses biztosíték letételére vonatkozó adatok (összeg, pénztár, rendeletszám stb.) pontos közlése illetőleg a letéti elismervény csatolása mellett határozottan kijelenteni tartozik.

A versenytergyalás az ipolsági kir. ügyészségnél 1909. évi augusztus hó 26 napján d. e. 10 órakor fog megtartatni, illetőleg az ajánlatok akkor fognak bizottságilag felbontatni. A versenytergyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlatok döntést végett az igazságügyminiszteriumhoz fognak felterjesztetni. Az odaitélestről az ajánlattevők 1909. évi október hó 26-ik napjáig írásban értesítettni fognak s ajánlataikkal ez időpontig kötelezettségben maradnak.

Azon vállalkozók, kik az alulírott kir. ügyészség vezetője előtt ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat az állandó lakbolyuk szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

A m. kir. igazságügyminiszterium részére fentartatik a jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

Kelt Ipolságon, 1909. július hó 7-én.

Lipsey Ervin dr.

kir. főügyész-helyettes.

Millió férfi és női óra, legpontosabban kipróbálva, 3 évi jótállási kötelezettség mellett kapható a **bécsi óragyárban, Weisz Henrik Bécs, XIV. Pillergasse 1201.** Sveici nikkell zsebóra 5 K. — Pompás rem. glória ezüst anker férfióra, 3 fedelű csak 8 K. — Legujabb divatu rem. villanyos arany férfi vagy női óra 10 K. — Ugyanez dupla fedéllel 14 K. — Ehhez illő elegáns férfi vagy hosszú női óralánc 6 K. — Ébresztő óra 2-90 K. — Karakötő, amer. dublé arany 5-től 10 K-ig. Szétküldés utánvétellel Meg nem felelő kicserélünk.

Kiadó üzlethelyiség.

Az Újvárosban forgalmas helyen egy lakás üzlethelyiséggel azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

552. 1909. vhtó. szám.

Árverési hirdetemny.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolsági kir. törvényszéknek 1909. v. 348. számú végzése következtében I. Gottlieb Brand, II. Rósenthal Ignác, III. Grünfeld és M. Goldmann javára I. 188. II. 150. III. 23 K. 10 fill. K. s jár. erejéig 1909. évi június hó 2-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1480 korra becsült következő ingóságok, um. bolti áru nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az ipolsági kir. járásbírórság 1909-ik évi 348.2. számú végzése folytán I. 188 k. 40 f., II. 150 k., III. 23 k. 10 fill. tőke s ezek járuléki ipolságon leendő megtartására 1909. évi július hó 27-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetés ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érinített ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elíverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ipolságon 1909. évi július hó 11 napján.

Ernyey Vilmos kir. bir. végrehajtó.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas rend tulajdona. Első-rangu kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság

**H I R D E T É S E K E T
É S R E K L Á M O K A T**
JUTÁNYOSAN KÖZÖL A
KIADÓHIVATAL.

A nm. m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter 87,990 szám alatt elismerő leiratával kitüntetve.
MED UNIVERSAL.

Dr. Batizfalvy István Zoltán

ki egészségügyi tanár, tb. megyei főorvos
a műtőfogászat és műfogászat szakorvosa.

1897. óta fennálló

FOGORVOSI INTÉZETÉT

Károly-körút 3. szám alá helyezte át.

A főváros ezen legelső intézetében az összes mű-
tétek a legújabb villamos gépezetek és módsze-
rek szerint fájdalommentesen történnek.

Fájós fogak meggyógyítása. — Tartós tömések. —
Foghuzások (altatásban is). — Szájpadlás nélküli mű-
fogak. — Aranyhidak, koronák. — Jól használható
fogsorok elkészítése és behelyezése jótállás mellett,
méréselt szabott áron végeztetik. — Minden felvilágo-
sítás díjtalan. — Vidékiek fél nap alatt megkaphatják
műfogaikat.

H a t k o r o n a

250 levélpapír, 250 boríték cégnomással
és 100 drb névjegy

összesen 6 korona.

500 levélpapír, 500 boríték és 100 névjegy
10 korona.

NEUMANN J. könyvnyomdájában IPOLYSÁGON.

H a t k o r o n a

Ipolyság és vidéke

nagyrabecsült közönségéhez!

Hivatkozással a „Honti Lapok“ ju-
lius 10-iki számában elődöm Mangold
Mórtól megjelent közleményre, van
szerencsém szíves tudomására hozni a
n. é. közönségnek, hogy az eddig
Mangold Mór cég alatt
vezetett

fűszer és csemege üzletet
átvettem s azt **Mangold Mór**
utóda cég alatt vezetem tovább.

Midőn kérem a n. é. közönséget,
hogy az elődöm iránti szíves bizalmát
reám is átruházni szíveskedjék

Én eleve is a legszolidabb és leg-
pontosabb kiszolgálásról biztosítom.

Tisztelettel

Mangold Mór utóda.

Féláru menetjegy kérvény

jegyzők részére

Neumannnál Ipolyságon
kaphatók.

Nélkülözhetetlen

ÚJSÁG

Magyarországon minden fűszer,
gyarmataru, csemege, husáru, tej-
termény stb kereskedőnek,
az élelmezési és fogyasztási szö-
vetkezeteknek, szállodás és kávé-
soknak, sőt minden háztartásnak a

Csemege Újság!

Élelmezési szaklap.

Ez a maga nemében páratlan hetilap
→ szeptember 1-én indul meg. ←

Előfizetési ára félévre 5 k., egész évre 10 kor.
Előfizetők újévig (4 hónapig) 3 koronáért kapják.

Szerkeszti és kiadja **Lenkei Zsigmond** B.-pest, VIII,
Sándor tér 4.

A legjobb hirdetési mód.
Senki sem nélkülözheti.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68.

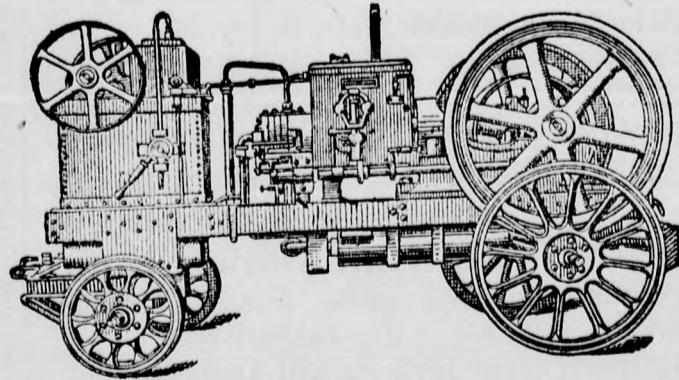
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, löhere-cseplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr.
kapálók, szecsakavágók, répvágók, kukoricza-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto“ benzin-lokomobilok

benzin-, petrolin-, vilá-
gítógáz-, földgáz- és
szívógázmotorokat

1-1500 lóerőig
gyárt

elismert elsőrangú, ver-
senynélküli kivitelben
csakis

Langen és Wolf

motorgyára.

Budapest, IV., Váci-körút 59.

Műhely: Budapest, IX., Mester-utca 31.

Műhely: Budapest, IX., Mester-utca 31.

